

SOKOLSKI GLASNIK

ORGAN JUGOSLOVENSKOG SOKOLSKOG SAVEZA

Izlazi svakog 1. i 15. u mesecu. - Godišnja pretplata 50 Din. - Uredništvo i uprava u Ljubljani, Narodni dom. - Telefon ured. 2543. - Račun pošt. št. 10.932. - Oglasi po cenicu

God. XI.

Ljubljana, 15. au gusta 1929.

Broj 16.

Ljubljana, 15. augusta 1929.

»Shvatite moje reči kao izraz jedne velike brige za opstanak mog naroda, koji zahteva svoja životna prava među velikim i kulturnim narodima srednje Evrope.«

Ove reči izrekao je na kraju javnog predavanja u Ljubljani 6. aprila ove godine lužičko-srpski Sokol i pesnik brat Jan Skala, koji je došao u našu zemlju, da nas upozna s borbom lužičko-srpskog naroda za svoj opstanak. — Nekoliko dana kasnije zapisati smo, da će naš »Sokolski Glasnik« u buduću življati pratiti rad lužičko-srpskog Sokolstva i doprineti sa svoje strane sve za lepu budućnost naše severne braće — Lužičkih Srba.

U današnjem broju, koji posvećujemo mladom lužičko-srpskom Sokolstvu, prelazimo od reči k delu. Ako želimo pomoći tu borbeno graniču slovenskog stabla u njoj očajnoj borbi, moramo ju prvo upoznati, a upoznaćemo ju preko njenog Sokolstva, koje je deo i svojina toga naroda.

U rubrici »Slovensko Sokolstvo« današnjeg broja donosimo iz pera našeg zemljaka brata Vekoslava Bučara, koji studira u Berlinu, a koji je nedavno propustio Lužicu, članak »Lužičko-srpsko Sokolstvo«, u kojem nam uz kratak istorijski pregled nacionalne borbe daje lepu i preglednu sliku razvitka lužičko-srpskog Sokolstva, koje će dogodine slaviti već desetogodišnjicu svoga opstanka.

Razumemo brigu brata Jana Skale, koji je u svom predavanju izneo mnogo teških činjenica, a od kojih ćemo navesti samo neke, da se i naše šire sokolsko članstvo upozna s njima i da pored pregleda o njihovom Sokolstvu, koji će, dobiti iz članka brata Vekoslava Bučara, dobije kratak pregled i o socijalnim, kulturnim i gospodarskim prilikama obih Lužica, kakve su danas. Ako vam kažemo, da je danas većina Lužičkih Srba u svom materinskom jeziku analfabet, uvidećete kako ogromni moraju biti napori i žrtve narodnih preporoditelja, voda i učitelja kod rada na prosvetavanju i probojivanju naroda i narodne svesti. Sav taj rad morala su preuzeti na sebe sokolska i ostala kulturna društva, da spase barem omladinu, koja nema prilike u Lužici da polazi školu na materinskom jeziku. U saskoj Lužici trebalo bi najmanje 80, a u pruskoj 120 učitelja za osnovne škole, koje danas na žalost nema ni jedne. U prvom su doduše teoretski zakonom dozvoljena tri sata obuke nedeljno na materinskom jeziku, a u praksi se i to raspolavlja upravo radi nedostatka učitelja, dok u drugoj ni toga nema. To je sve što se Lužičkim Srbima u pogledu škola daje.

Kod toga ali ne smemo misliti, da je narod, zato što ne zna svoj jezik, koji je u tisućogodišnjoj nejednakoj borbi i progonima delomično zaboravio, izgubio karakter slovenske duše, naravi i krvi. Ne, on je to zadržao. Ljubi pevanje, šarenu nošnju i veselje, a i gostoljubivost, tu najlepšu slovensku odliku i vrlinu, gaji više, nego koji drugi slovenski narod, koji živi u sretinji prilika. Po vanjsini su Lužički Srbi visoki, plavokosi s modrim očima i jakim ličnim kostima. U gradovima ih ima 2—4% svega stanovništva, a u selima od 40—100%.

Lužičke Srbe mnogo desetkuje i industrijalizacija, naročito u Donjoj Lužici, koja je izrazito ravninska pokrajina, puna jezera, potoka i reka, a razvijena je naročito industrija sukna i stakla. U rudarstvu, koje je isto razvijeno zauzimaju prvo mesto rudnici ugljena. Gornja Lužica je valovita i više agrarna zemlja, pa seljački narod, koji se bavi isključivo skoro zemljoradnjom nije toliko izložen otuđivanju, jer je više slobodan i nezavisan, kao tvornički ili rudarski radnik. Jedino taj seljački deo naroda mogao je sačuvati lužičko-srpske narodne pesme, od kojih su neke stare preko hiljadu godina.

Socijalno stanje toga seljaka vrlo je slabo. Medutim osnutkom vlastite lužičko-srpske banke, koja ima već i podružnicu, pa i osnutkom nabavilačkih zadruga i to se popravlja i oslobađa gospodarskog ropstva. Gospodarski je Gornja Lužica čvršća od Donje, a prema tome i svest i srpsstvo. To nam potvrđuju i činjenice, da u Donjoj Lužici nema još ni jednog Sokolskog društva usprkos mnogih pokušaja i žrtava.

Na kulturnom pridizanju naroda radi najviše Matica Srpska, koja je iz

Pozdrav braći Lužičanima.

Braćo! Sestre!

U današnjem broju »Sokolskog Glasnika« mi se osobito ljubavju sećamo svoje drage braće i sestara Lužičkih Srba, da probudimo u našim redovima naročitu pažnju spram te najmanje ali baš zbog toga nama najmilije grane velikog stabla Slovenstva.

Čini nam se, kao da bi ova grana rasla iz naših sokolskih srdaca, tako ju mi volimo, tako je nama mila i draga i tako se ona odeva crvenim cvetom bratske ljubavi naše, koja ima vidljivi oblik topline i vernosti u crvenim sokolskim košuljama, koje probuđuju snagu i svest u moru tuđinstva.

Lužički Srbi ostatak su nekog moćnog plemena Polapskih Slovena, koji su danas spali na maleni broj od 200.000 duša, koje žive u obim Lužicama, u Gornjoj i Donjoj, ležeći severno od bratske Čehoslovačke republike, a prostiru se sve do same okoline Berlina.

Ova braća naša sačinjavala su s nama i Česima prvu slovensku državu pod kraljem Samom, a u XI. veku pripali su Lužičani českoj kruni, od koje su ih otkinule nesretne posledice belogorske bitke. Ipak je česko gospodstvo povoljno uticalo na lužičko-srpski život, jer mu je reformacija dala prvu književnost.

A od god. 1635. dalje neprekidno trpe Lužičani u tuđoj vlasti, ali ipak do uništenja nije došlo, jer se pojavila krajem XVIII. veka zora novog narodnog života. Ustaje prvi veliki pesnik Handrij Zejler, koji pod uplivom ju-

goslovenskog pesnika Milutinovića probuđuje narod, da mu raste svest iz dana u dan. Iz Budišina širi se narodni duh od srca do srca. Dižu se na nacionalni i prosvetni rad vođe i buditelji naroda: A. Smoler, M. Hornik, J. Čišinski, kojega pesme poznamo i mi u Milakovićevom prevodu. Pa ne smemo prezeti ni prijateljskih veza među našim Stankom Vrazom i njihovim A. Smolerom za vreme ilirskog pokreta.

Posle svetskog rata ustanovljen je »Narodny wubjerk«, a njegov predsednik A. Bart putuje za Pariz, gde se bori za samostalnost Lužičkih Srba uz saradnju Čehoslovačka brata dr. E. Beneša i uz pomoć jugoslovenske mirovne delegacije.

A uspeh? Lužička posednuta je jakim vojničkim posadama, mnogi su rodoljubi osuđeni na zatvor, među njima i brat dr. A. Muka. A kad se A. Bart vratio kući, osuđen je na tri godine tvrdavskog zatvora...

Usprkos svemu tome naša braća i naše sestre još žive u Lužici, jer im daje snagu, veru, moć i volju za nacionalni život Sokolstvo, u kojem se skupljaju svi, koji vole svoju zemlju i koji teže za nacionalnom i kulturnom slobodom. Opet dokaz, da van Sokolstva nema nacionalnog života.

Bratski pozdrav vama, braćo i sestre, u slovenskoj zemlji od nas, koji znamo, što je ropstvo i što je sloboda!

Neka živi naše slovensko sokolsko bratstvo!

Zdravo!

Ljubljana, 15. augusta 1929.

Starešinstvo Jugoslovenskog Sokolskog Saveza.

E. Gangl, starosta.

Dr. Riko Fux, tajnik.

Mr. Ph. LJUBOMIR MONTANA (Šibenik):

„Paradomanija“.

Brat Vojislav Bogičević iz Tuzle svojim člancima: »Viši i niži«, »Prostavanija«, »Tiče se svijeta nas« i »Sumljive vrednosti« koji su ugledali svetlo u ranijim brojevima »Sokolskog Glasnika« dao je i meni podstreka, da u sličnom smislu iznesem nekoliko verzih critica iz života i delovanja nekih sokolskih društava župe Šibensko-zadarske.

Većina dalmatinskih društava, polazu veću važnost paradnoj strani nego li sokolsko odgovornoj. U mnogim društvima spomenute župe ne održa se preko cele godine niti jedno predavanje, niti jedan nagovor pred vrstom, no zato imate u nekim zgodama porvorku, rasvete sokolancu, vatrometa i sličnih parada a da članstvo i nezna čemu sve to. Zanimljive su proslave 1. decembra. Prema našoj organizaciji tog dana članstvo polaze i svečani zavet. U klauzuli svečanog zaveta nalazi se stavka: »da su mi poznata pravila itd.«, što članstvo svečano izgovara za starešinom, premda mu pravila nisu bila nikad ni pročitanu a niti ima pojma o pravilniku. Što se pak tiče društvenog pravilnika, dalo bi se o tome mnogo pisati i govoriti, budući 98% članova upravnih odbora nisu ni zavirili u pravilnik a niti imaju toliko ambicije, da ga pročitaju. Takvi članovi ne smeju biti ispušteni sa kandidacijom njih lista prigodom glavnih godišnjih skupština a kad bi se to slučajno desilo, jao ti ga se onome društvu.

Tehnička strana hramlje na obim nogama. U 95% društava ta je na poslednjem mestu. Zato osnivanje društvene glazbe je na prvome mestu. Ima društava, koja nemaju ni jedne bučice, ni batine a skoro ni prostorije za sastajanja, no zato upućuju svim dru-

dala rečnik gornjo i donjo lužičkog narečja, kalendare, pesmarice, popularna dela, novele, čitanke itd. Štampa i novinarstvo vrlo je dobro razvijeno. Proza je siromašna, prevodna je bolja. — Akademijski naraštaj izlazi iz seljačkih redova, kojemu je ali studiranje vrlo oteškoćeno radi materijalnih nedostataka. Ovdje bi mogle naročito mnogo koristiti naša, čehoslovačka i poljska vlada, ako bi osnovale stalan

štima, župama i pojedincima »en masse« sabirne arke za prinose u svrhu osnivanja »društvene glazbe«. Takva društva imaju svega 50 članova, od kojih je 10 do 15 vežbača, koji će naravno, kad društvo osnuje glazbu, od vežbača da postanu glazbari pak prema tome bilo bi najbolje, da takva društva promene ime od »sokolskog« na »glazbeno«. Ima i takvih društava, koja učitelju glazbe plaćaju 1500 do 2000 dinara mesečno pa kad bi se u takvom društvu našao jedan član, koji bi predložio, da se umesto učitelja glazbe za isti novac angažuje dobar prednjak i to samo za godinu dana, ubeden sam, kako bi se na takvog člana podigla čitava graja, dok bi se njegov predlog okrstio utopijom. Kakovu bi korist donela društvu takva zamena? Ubeden sam, da bi taj prednjak pridoneo u sokolskom smislu veću korist nego deset učitelja glazbe a ne isključujem mogućnost, da bi to društvo, nakon nekoliko godina moglo, da pored telovežbene strane uzdržava i glazbu.

U drugim društvima vlada opet manija »verbovanja« viših vojnih ili civilnih ličnosti. Čim u mesto stigne na dužnost koja vojnička ili civilna ličnost, pozove ga se, da se začlani a pri idućoj glavnoj godišnjoj skupštini bude biran u odbor, ne pitajući je li dotična ličnost sokolski radnik ili bar nešto svojim radom pridonela sokolskoj ideji. Legitimacija o prošlom sokolskom radu »verbovane« ličnosti i ne dolazi u obzir upravo radi visokog položaja dotičnoga. Ostavi li pak ovakva ličnost mesto usled premeštaja, njegov će novo nadošli zamenik dabome da preuzme funkciju, kao da bi to bilo nekakvo nasledno pravo.

U jednoj župi jedna ličnost je pu-

broj stipendija za lužičko-srpske slušače na svojim univerzitetima.

I tako bismo mogli nabrajati i dalje, sve same crne i tužne misli i činjenice, koje zabrinjuju braću Lužičke Srbe, koji su se do nedavno osećali tako osamljeni u moru Germanstva. Danas im je lakše jer dele tu brigu s nama, sa Slovenskim Sokolstvom. Braćo ustrajte, pomoć će doći.

»Idu dani Slavjanstva...«

Sestra Renata Tyrševa.

(Prilikom 75. rođendana.)

Sedamdeset i pet godina života, pedeset i pet godina prosvetnog i kulturnog rada! Ta doba znači već velik deo istorije naroda, kojemu je posvetila čitav svoj život i delovanje.

Kao kćerka velikog suosnivača Sokolstva J. Fügnera već je u svojoj mladosti upila u domaćoj kući republikanski duh, uživala je uzgoj onog širokog obzora, koji je vladao u toj nacionalnoj kući u pedesetim i šesdesetih godinama prijašnjeg stoleća. Njezin otac bio je visoko naobražen čovek, čovek dela, a ne praznih fraza; čitav svoj život i delovanje posvetio je jedino svome narodu te je stajao u prvim redovima u borbi protiv onda vladajuće reakcije i protiv nacionalne mlakoće. Pod tim utiscima rasla je mlada Renata i u tom društvu postala je najoduševljeniji borac za česku slobodu i samostalnost.

Kao žena visoko naobraženog osnivača Sokolstva Dr. Miroslava Tyrša imala je još više prilike, da saraduje na prosvetnom i kulturnom polju. Naročito se posvetila umetnosti, koju je prigrlila s najvećom ljubavlju. Onu slobodu i samostalnost, koje se je našla u očinskoj kući, htela je imati svuda — u nacionalnom životu, u porodici, u politici, u umetnosti i u školi. U tadanjim prilikama austrijska vlada nije htela poznavati želje česke naroda za višim vaspitanjem tako, da je morao narod žrtvovati sve sam, a da je očuvao svoje spomenike, razvio svoju umetnost i podigao opštu kulturu. Tyrš i njegova žena Renata bili su u ono vreme prvi zaštitnici česke umetnosti novije dobe. Velike zaslugetekla je sa skupljanjem narodne umetnosti, koju je sa najvećom živahnosću propagirala među narodom. U godinama osamdesetim i devedesetim

s velikim je oduševljenjem saradivala u društvenom životu te se je posvetila najviše delu na vaspitanju česke žene. Organizovala je devojčake škole te je izdržala u tom delu skoro četrdeset godina. Punihi dvadesetpet godina je saradivala u Narodnom veću, gde je bila više godina zamenica predsednika.

U vreme najveće groze svetskog rata i u vreme najveće bede česke naroda, kad su bila na dnevnom redu najokrutnija proganjanja česke omladine, posvetila je sve svoje delo tomu ugnjetavanom českomu čoveku te je sa najvećom požrtvovnošću i sa najvećom samozatajom saradivala kod ogromnog socijalnog dela društva »Česko srece«.

Uz sav taj ogroman rad još uvek i uvek najviše pozornosti posvećivala je Sokolstvu i neprestano ga upozoravala na veličinu i dubinu sokolskih Tyrševih misli.

Fügnerov ideal prave demokratije i Tyršev ideal pravog čestva našli su u njoj jaku braniteljicu i živahnu boriteljicu za sve, što je bilo česko. Sa svojim mužem otkrivala je česku umetnost, pre svega bili su njih dvoje prvi, koji su počeli spoznavati veličinu umetnina slikara Manesa, ali i po muzevoj smrti energično je nastavila započetim putem.

I nama Jugoslovenima uvek je i svakom zgodom posvećivala mnogo pozornosti i s velikim zanimanjem pratila naš razvitak.

Prilikom njenog jubileja seća se je i jugoslovensko Sokolstvo s velikom zahvalnošću i iskrenom željom, da bi joj se ispunilo sve, što je zaželelo njeno plemenito sokolsko srece.

Dr. F. R.

ne dve godine zauzimala važno mesto u starešinstvu, a da nije bila ni članom jednog društva u župi.

U drugom društvu, neki članovi U. O. nisu ni začlani u matiču, a čak potpisuju službene dopise. Takva društva zaboravljaju, da su ih »prošvindlovali« radi neplaćanja župskog i saveznog poreza, no ipak dođe dan, kad se tim društvima takve greške osvećuju.

A što da rekne o glavnim godišnjim skupštinama i biranju upravnih odbora? Brat Bogičević je sve to zgodno nazvao »gomilom« pa i jest tako. U nekim društvima, glavne godišnje skupštine su zaista smešne. Slušaj bombastične izveštaje, a kad bi sve te izveštaje izdimalo, izišlo bi iz njih toliko soka, koliko iz gnjile citrone. Kad bi se pak netko našao te im sokolski rekao, kako njihov rad nije bio sokolski već jedino paradni, oni »pravice« bi se ustobočili i bundžiju izjurili. Upravni odbori biraju se po volji pojedinaca, nikako po sokolskoj sposobnosti. Če-

sto i partija igra glavnu ulogu. Ima i takvih društava u kojima je »partijski ključ« čak pravilo pri biranju U. O. — Sokolska sposobnost je sporedna vele ti »svemoćni ključari«, a bolje je da propadne društvo nego partijski ključ.

Vredno je zabeležiti slučaj, koji se je desio ove godine u jednom društvu župe. Običaj je naime u ovome društvu, da zamenik starešine bude zemljoradnik bez obzira jeli dotični sokolski radnik ili nije, glavno je, da je vođa zemljoradničke partije. Na dode fatalni 20. juna 1928. i zemljoradnici se počepaše. Jedan deo ostaje u matiču, dok drugi predoše radičevima. Slučaj htjede, da baš zamenik starešine društva predo radičevima, prema tome naravno i u hrvatski sokol, nakon što je punih pet godina vršio dužnosti zamenika starešine društva. Zaista svetao primer sokolske svesti! A što sada? Umesto da se to društvo opameti ovakvim iskustvom, na ovoj godišnjoj glavnoj godišnjoj skupštini (Nastavak na str. 2. stupcu IV.)

VSEM RODOVINAM
PRIPOROČAMO NAŠO

KOLINSKO CIKORIJO

IZVRSTEN PRIDATEK
ZA KAVO

KLISJE

vseh vrst po foto-
grafijah ali risbah
izvršuje za vsako
sten tisk najsolidneje

KLISARNA • ST. DEU
LJUBLJANA • DALMATINOV

NOVI HOTEL
MARIBORSKI DVOR
A. Oset
Kopalnice — Avtogaraze
TELEFON 302

Zajtrkovalnica **Al. Ščurk**
Ljubljana, Dunajska c. 12
priporoča vedno sveže de-
likatne izdelke ter prist-
na domača in tuja vina.

MODNA KROJAČNICA
MAKS ZABUKOVŠEK
CELJE

Moško sukno, kamgarne
za obleke in površnike,
volneno za damske obleke
in plašče, perilo in druge
potrebščine kupite po naj-
nižji ceni pri

»**SOLNCU**«
ALOJZ DROFENIK
CELJE, GLAVNI TRG 9

Restavracija
NOVI SVET
Ljubljana
Gospodarska c. 14

se priporoča
vsem Soko-
lom. Domača
kuhinja, toč-
na postrežba

Za izvršitev modernih potretov ter vsakovrstnih foto-
grafičnih slik, kakor: skupin, povečav, interjerjev i. t. d.
se priporoča

Fotografični atelije **„VIKTOR“**
LJUBLJANA
Knafljeva ulica 4 (nasproti Narodni tiskarni)

KNJIGARNA, UMETNINE IN MUZIKALIJE

GORIČAR & LESKOVŠEK • CELJE

Velotrgovina s papirjem, pisalnimi
in risalnimi predmeti. — Zaloga
vseh tiskovin za urade in privat-
nike. — Lastna zaloga šolskih
zvezkov, risank in risalnih skladov.

Трговци, обртници, месари!

Варате ли већ са
Шулц Универзал вагом?
Осведочите се о њеној врлини!
Захтевајте цене и необвезан посет
заступника.

ЈУГО ШУЛЦ, д. с. о. ј.
ЉУБЉАНА

MODNA TRGOVINA
DRAGO CERLINI • CELJE

GLAVNI TRG ŠT. 14.

Velika izbira telovadnih majice, damskega in moškega perila, nogavice,
rokavice, jopice, otroških in fantovskih obleke, predpasnikov, bluz, čevljev
itd. Specijalizirane: otroška konfekcija, krasne opreme. — KRAVATE
lastnega izdelka v vseh oblikah, najmodernejši vzorci po trgovinskih cenah.

Mesne konzerve in mesne izdelke
najfinije kakovosti dobavlja vsako količino

F. Slamič tvornica mesnih izdelkov in konzerv
Ljubljana, Gosposvetska cesta šte. 6
Brzjavni: Slamič Ljubljana / Telefon: 29-73 / Cenę ugodne!

Dežnike in solnčnike

v največji izbiri priporoča po nizkih cenah

L. MIKUŠ

LJUBLJANA - MESTNI TRG 13

FRANJO BUREŠ
URAR, ZLATINAR
IN OPTIK

MARIBOR
Vetrinjska ul. 26

Izprašani optik. Ura, drž. železnice. Zapriseženi sodnijski izvedenec

RESTAURACIJA

Gradjanski Podrum

SUŠAK / SOKOLSKI DOM

Izvršna vina i sarajevsko pivo, najbolja
domaća kuhinja. / Večernji koncerti u
prostranoj bašti. / Najveća i najpodes-
nija restoracija za izletnike i putnike
kroz Sušak. /// Preporuča se vlasnik
MIRO STIPANOV

Najstarejša vrtnarija in cvetličarna

KORSIKA • LJUBLJANA
Bleiweisova c. — Aleksandrova c.

ima v zalogi vedno sveže rezano cvetje in
cvetje v lončkih ter izvršuje vence, šopke in
aranžmane po najnižji ceni in najfinjši obliki.
Bratska sokolska društva imajo 10 % popusta.
Telefon št. 2.341. Telefon št. 2.341.

TEOD. KORN, Ljubljana

POLJANSKA C. ŠT. 8

PREJE HENRIK KORN — (USTANOVLJENO LETA 1852.)
Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacija
vodovodov. Naprava strelovodov. Kopaliske in klosetne
naprave in centralne kurjave.

Restoracija „Kosovo“

Sušak, Mažuraničeva. Vlasnik: Šime Vranič

Prvorazredno dalmatinsko i
domaće vino. Točenje poznatog
„Union“ piva. — Prvorazredna
domaća kuhinja.

Celjska posojilnica, d.d. v Celju

v lastni palači »Narodni dom«
Podružnici: Maribor, Šoštanj

Stanje hranilnih vlog nad Din 75,000.000
Stanje glavnice in rezerv nad Din 9,000.000

Sprejema hranilne vloge. Izvršuje vse denarne, kreditne in bančne posle. Kupuje in prodaja devize in valute.

МЕДИЋ-ЦАНКЛ

творнице уља, фирнајза, лакова и боја, друштво са о. ј.
Централа у Љубљани. — Власник Фрањо Медић. —
Творнице: ЉУБЉАНА-МЕДВОДЕ
Подружнице и стоваришта: МАРИБОР и НОВИ САД

Властити домаћи производи:

ланено уље, фирнајз, све врсти лакова, емајлно-лакастих и уљених боја.
Хемијско чисте и хемијско улепшане као и обичне земљане боје свију
врсти и нијанса, кистова, стакларског кита итд. марке „МЕРАКЛ“ за обрт,
— трговину и индустрију, за железнице, поморство и ваздухопловство —
ЦЕНЕ УМЕРЕНЕ ТАЧНА И СОЛИДНА ПОСЛУГА

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

USTANOVLJENA 1900.

Centrala: **LJUBLJANA**
DUNAJSKA CESTA

Delniška glavnica Din 50,000.000—
Skupne rezerve nad Din 10,000.000—

Brzjavni naslov: BANKA — Telefonske številke: 2861, 2413, 2502, 2503

PODRUŽNICE:

Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Novo
mesto, Ptuj, Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Split, Šibenik, Trst
Brzjavni naslov za podružnice: Ljubljanska banka

Priporoča se za vse bančne posle

Skupne vloge koncem leta 1928 nad 400 milijonov dinarjev

ŽELJEZARA VAREŠ

Salonska peć za ugljen.

Poštanska i željeznička stanica: Vareš — Majdan

Brzjavna adresa: Željezara Vareš

Telefon Interurban broj: 2, 3, 4 i 5

Rudarski proizvodi: hematit sa garantovanom sadržinom
željeza od 60 % na više. Prženi siderit i limonit.

Proizvodi visokih peći: sivo željezo taljeno sa drvenim
ugljem za ljevaonice. Belo željezo i besemersko željezo
za čelik.

Metalni odljevi: od bronca, mjedi, bakra, aluminija sirovo
i apretirano. Specialni fosforni bronc za velika naprezanja.

Strojni delovi: za svakovrsnu industriju. — Kompletne
transmisije itd.]

Odljevi od sivog željeza: vodovodne i plinske cevi svižu
dimenzija prema normalijama nemačkih inženjera sa kol-
čakom i pelešom, sa svim armaturama. Građevinski ljev,
kao stupovi, armature za kanalizaciju, kompletne ljevane
ograde itd.]

Trgovački ljev: specijalni ljev otporan protiv vatre kise-
linama. Strojni ljev kao remenice, ležaji, spojke, slogovi
(Radsätze) u sirovom stanju i apretirano u vlastitim ra-
dionicama.